

CRNA GORA
MINISTARSTVO PRAVDE

Broj: 01-190-6330/17

Podgorica, 2. juna 2017. godine

I N F O R M A C I J A
O POTREBI UČLANJENJA CRNE GORE
U MEĐUNARODNU ORGANIZACIJU ZA RAZVOJ PRAVA - IDLO

I UVOD¹

Međunarodna organizacija za razvoj prava (International Development Law Organization – IDLO), jedina je međuvladina organizacija isključivo posvećena promociji vladavine prava. Sjedište organizacije je u Rimu, gdje je nastala iz Međunarodnog instituta za razvoj prava, osnovanog 1983. godine. Sporazum o osnivanju IDLO-a² potpisale su 5. februara 1988. godine: Francuska, Filipini, Italija, Holandija, SAD, Senegal, Sudan i Tunis. Pored zemalja osnivača, danas su članice IDLO i: Avganistan, Australija, Bugarska, Burkina Faso, Kina, Ekvador, Egipat, El Salvador, Jordan, Kenija, Kuvajt, Mongolija, Mozambik, Norveška, Pakistan, Paragvaj, Peru, Rumunija i Turska.

Ciljevi organizacije su: podsticanje unapređenja kao i korišćenja pravnih sredstava u procesu razvoja; doprinos u uspostavljanju, progresivnom razvoju i u primjeni dobrog upravljanja i vladavine prava u zemljama u razvoju i zemljama koje se nalaze u ekonomskoj tranziciji; pomaganje zemljama u razvoju i zemljama u ekonomskoj tranziciji u poboljšanju njihovih pregovaračkih kapaciteta u oblastima razvojne saradnje, stranih investicija, međunarodne trgovine i drugih međunarodnih poslovnih transakcija; promovisanje održivog razvoja kroz unapređenje i održavanje pravnog i pravosudnog sistema u zemljama u razvoju i zemljama u ekonomskoj tranziciji. U pravcu ostvarivanja navedenih ciljeva, organizacija može biti angažovana u sljedećim aktivnostima: obuci, obrazovanju, tehničkoj pomoći, istraživanju, prikupljanju i širenju relevantnih informacija i pripremanju dokumentacije; saradnji sa drugim institucijama, organizacijama i tijelima; uspostavljanju i razvoju kapaciteta u zemljama u razvoju i zemljama u ekonomskoj tranziciji kako bi obavljale aktivnosti u cilju promovisanja ciljeva same organizacije; drugim aktivnostima koje će doprinijeti unaprjeđenju ciljeva organizacije.

Programi organizacije uključuju: razvoj pravnih kapaciteta; sudski integritet i nezavisnost; ustavnu reformu; izgradnju institucija.

Rad IDLO-a finansira se iz dobrovoljnih donacija zemalja, kao što su, Kanada, Kina, Danska, Francuska, Irska, Švedska, Švajcarska, Velika Britanija i SAD, i međunarodnih organizacija među kojima su Evropska banka za obnovu i razvoj i programi za razvoj EU i UNICEF-a.

¹ <http://www.idlo.int>

² Radni prevod Sporazuma nalazi se u prilogu Informacije

IDLO je od 2001. godine stalni posmatrač pri Ujedinjenim nacijama, sa kancelarijama u Njujorku, Ženevi i Hagu, i mrežom od 2.500 stručnjaka i 47 nezavisnih alumni udruženja, a projektima i aktivnostima prisutan je u preko 30 zemalja³, uključujući i Crnu Goru.

II AKTIVNOSTI U CRNOJ GORI

Glavni partner IDLO-a u Crnoj Gori je Centar za obuku u sudstvu i tužilaštvu. U saradnji sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj, IDLO je od 2013. godine podržavao jačanje kapaciteta tadašnjeg Centra za edukaciju nosilaca pravosudne funkcije, a naročito od novembra 2015. do februara 2017. godine, sprovođenjem projekta „Obuka sudija o privrednom pravu“.

Predstavnici IDLO-a posjetili su oktobra 2016. godine Ministarstvo pravde, kojom prilikom je inicirana saradnja na planu jačanja kapaciteta u oblasti pravosudne saradnje. Kao prvi korak u tom pravcu, dogovoreno je zajedničko organizovanje regionalnog foruma o pravosudnoj saradnji, koji je planiran za jesen 2017. godine u Crnoj Gori. Takođe, predložena je saradnja i kroz obuku službenika zaduženih za međunarodnu pravnu pomoć u građanskim i krivičnim stvarima. Predstavnici IDLO-a uspostavili su komunikaciju i sa Centrom za posredovanje Crne Gore.

Na sastanku u Ministarstvu pravde, predstavnici IDLO-a predložili su da i Crna Gora postane članica ove međuvladine organizacije.

III RAZLOZI ZA UČLANJENJE U IDLO

Dosadašnja podrška IDLO-a Crnoj Gori u procesu reforme pravosuđa, kao i mogućnosti koje pružaju kapaciteti ove međuvladine organizacije za dalju podršku Crnoj Gori u jačanju vladavine prava, razlozi su za učlanjenje naše države u IDLO.

³ Argentina, Brazil, Čile, Kostarika, El Salvador, Gvatemala, Honduras, Meksiko, Paragvaj, Peru, Avganistan, Indonezija, Indija, Mongolija, Mjanmar, Papua Nova Gvineja, Filipini, Albanija, Kirgistan, Tadžikistan, Ukrajina, Benin, Burundi, Kenija, Liberija, Mali, Mozambik, Somalija, Južna Afrika, Južni Sudan, Tanzanija, Uganda, Zambija, Egipat, Kuvajt, Tunis, Jemen

Sa druge strane, imajući u vidu da očekivano skoro članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji podrazumijeva, pored ostalog, i to da naša država od korisnika postane davalac razvojne pomoći, IDLO bi mogao biti dobar partner za ispunjavanje naših budućih obaveza na ovom planu, što bi, ujedno, doprinijelo afirmaciji Crne Gore kao izvoznika pozitivnih iskustava u oblasti vladavine prava, te njenom pozitivnom imidžu u međunarodnim okvirima.

IV PROCEDURA UČLANJENJA U IDLO

Kao prvi korak u proceduri učlanjenja u IDLO, predviđeno je upućivanje zvaničnog pisma o namjeri učlanjenja u ovu organizaciju, koju ovlašćeni predstavnik zainteresovane države upućuje predsjedniku Skupštine članica IDLO-a.

Nakon prijema pisma, predsjednik Skupštine IDLO-a obavještava članice IDLO-a, koje odluku o prijemu donose prostom većinom glasova ili u formi rezolucije Skupštine. Predsjednik Skupštine obavještava vladu zainteresovane države o odluci Skupštine diplomatskim putem, nakon čega zainteresovana država ovlašćuje svog predstavnika da potpiše Sporazum o osnivanju IDLO-a.

Nakon završene procedure ratifikacije Sporazuma u zainteresovanoj državi, instrument o pristupanju deponuje se kod Vlade Republike Italije, čime zainteresovana država postaje članica IDLO-a.

V USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za potpisivanje Sporazuma sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100 tačke 1 i 4 Ustava, kojima je, između ostalog, propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

VI POTREBA IZMJENE VAŽEĆIH ILI DONOŠENJA NOVIH PROPISA

Ne postoji potrebe izmjene važećih ili donošenja novih propisa.

VII PROCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE SPORAZUMA

Za sprovođenje Sporazuma nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva.

VII ZAKLJUČCI

1. Vlada Crne Gore na sjednici od 8. juna 2017. godine razmotrila je Informaciju o potrebi učlanjenja Crne Gore u Međunarodnu organizaciju za razvoj prava.
2. Zadužuje se potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministar pravde Zoran Pažin da predsjedniku Skupštine članica IDLO-a uputi pismo o namjeri učlanjenja Crne Gore u IDLO.
3. Ovlašćuje se potpredsjednik Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku i ministar pravde Zoran Pažin da, nakon obavještenja predsjednika Skupštine članica IDLO-a o odluci ovog tijela povodom pisma o namjerama, potpiše Sporazum o osnivanju IDLO-a.
4. Zadužuje se Ministarstvo pravde da, nakon potpisivanja Sporazuma o osnivanju IDLO-a, pripremi Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma o osnivanju IDLO-a.

Prečišćena verzija
Sporazuma o osnivanju
Međunarodne organizacije za razvoj prava
od 5. februara 1988 .godine sa izmjenama i dopunama od 30. juna 2002. godine, 30.
novembra 2002. godine, 28. marta 2008. godine i 13. decembra 2012. godine
(Glavni dio Sporazuma bez Preambule)

Osnivanje i status
Član I

1. Ovim sporazumom se osniva Međunarodna organizacija za razvoj prava, u daljem tekstu “Organizacija” ili “IDLO”, kao međunarodna organizacija.
2. Organizacija ima puno svojstvo pravnog lica i uživa takve kapacitete koji su neophodni za vršenje svojih funkcija i ostvarivanje ciljeva.
3. Organizacija radi u skladu sa ovim sporazumom.

Ciljevi i aktivnosti
Član II

1. Ciljevi Organizacije su:
 - A. podsticanje unapređenja kao i korišćenja pravnih sredstava u procesu razvoja;
 - B. doprinos u uspostavljanju, progresivnom razvoju i primjeni dobrog upravljanja i vladavine prava u zemljama u razvoju i zemljama u ekonomskoj tranziciji;
 - C. pomaganje zemljama u razvoju i zemljama u ekonomskoj tranziciji u poboljšanju njihovih pregovaračkih kapaciteta u oblastima razvojne saradnje, stranih investicija, međunarodne trgovine i drugih međunarodnih poslovnih transakcijama;
 - D. promovisanje održivog razvoja kroz unapređenje i održavanje pravnog i pravosudnog sistema zemalja u razvoju i zemalja u ekonomskoj tranziciji.
2. U pravcu ostvarivanja navedenih ciljeva, Organizacija može biti angažovana u sljedećim aktivnostima:
 - A. obuci, obrazovanju, tehničkoj pomoći, istraživanju, prikupljanju i širenju relevantnih

- informacija i pripremanju dokumentacije;
- B. saradnji sa drugim institucijama, organizacijama i tijelima u pojedinim organizacijama u sistemu Ujedinjenih nacija u skladu sa svojim ciljevima;
 - C. uspostavljanju i razvoju kapaciteta u zemljama u razvoju i zemljama u ekonomskoj tranziciji kako bi obavljale aktivnosti u cilju promovisanja ciljeva same Organizacije;
 - D. druge aktivnosti koje će doprinijeti ciljevima Organizacije.
3. Organizacija se u svojim aktivnostima upravljanja i popunjavanja kadrova neće rukovoditi političkim principima.

Ovlašćenja

Član III

U cilju vršenja navedenih aktivnosti Organizacija ima sljedeća ovlašćenja:

1. Sticanje i raspolaganje nekretninama i ličnom imovinom;
2. Sklapanje ugovora i drugih vrsta sporazuma;
3. Zapošljavanje lica;
4. Iniciranje pravnih postupaka i odbrana u njima;
5. Investiranje novca i imovine Organizacije;
6. Preduzimanje drugih pravnih koraka neophodnih za ispunjenje ciljeva Organizacije.

Sjedište

Član IV

1. Sjedište Organizacije je u Rimu, Italija, osim ako Skupština ne odluči da Organizaciju preseli negdje drugdje.
2. Organizacija može osnivati filijale (kancelarije) na drugim lokacijama zavisno od potrebe za podrškom njenim programima.

Finansiranje

Član V

1. Organizacija stiče svoje finansijske resurse sredstvima kao što su dobrovoljni prilozi i donacije; školarine od kurseva i seminara; trening radionice i naknade za tehničku pomoć; publikacije i drugi prihodi od usluga kao što su: kamate od fondova, zadužbina i bankovnih računa.
2. Potpisnice sporazuma nisu u obavezi da pružaju finansijsku podršku Organizaciji van dobrovoljnih priloga. Takođe, potpisnice pojedinačno ili kolektivno ne odgovaraju za bilo kakve dugove, odgovornosti ili obaveze Organizacije.

3. Organizacija će uspostaviti takve aranžmane koji odgovaraju vladi zemlje u kojoj se nalazi njeno sjedište, a u cilju da se Organizaciji omogući ispunjavanje njenih obaveza.

Organizacija

Član VI

(u skladu sa izmjenama Skupštine potpisnica od 13. decembra 2012. godine)

Organizaciju čine Skupština potpisnica ovog sporazuma (u daljnjem tekstu " Skupština"), Bord savjetnika, Stalni komitet i Generalni direktor.

1. Skupštinu čine potpisnice. Skupština određuje organizacionu politiku i nadgleda korake koje preduzima Generalni direktor.
 - A. Vlada svake države ili izvršni organ svake od međuvladinih organizacija potpisnica ovog sporazuma imenuju predstavnika koji djeluje kao član Skupštine.
 - B. Sjednice Skupštine saziva njen predsjednik. Skupština se sastaje u posljednjem kvartalu svake godine. Vanredna sjednica može se sazvati na zahtjev Borda savjetnika, Stalnog komiteta ili jedne trećine predstavnika potpisnica.
 - C. Skupština
 - a) usvaja budžet za sljedeću godinu sa pratećim akcionim planom;
 - b) razmatra izvještaj za proteklu godinu i odobrava račun (izvještaj) za prethodni računski izveštaj;
 - c) usvaja podzakonske arte Organizacije, između ostalog, i za kadrovsku politiku;
 - d) usvaja preporuke koje se odnose na politiku Organizacije i upravljanje;
 - e) određuje revizore;
 - f) nalaže nezavisnoj kompaniji da sprovede reviziju poslovanja organizacije kad Skupština tako odluči,
 - g) usvaja proceduralna pravila Skupštine;
 - h) odobrava prijem novih članova u organizaciju.
 - D. Skupština, u skladu sa uslovima navedenim u proceduralnim pravilima:
 - a) bira predsjednika i dvojicu potpredsjednika. Predstavnik države u kojoj organizacija ima svoje sjedište, po službenoj dužnosti ima pravo na jedno mjesto u predsjedništvu. Preostala dva člana se biraju na period od tri godine, koji može biti obnovljen nakon pauze od tri godine;
 - b) bira članove Borda savjetnika;

- c) bira Generalnog direktora u konsultaciji sa Bordom savjetnika;
 - d) razrješava Generalnog direktora prije isteka mandata na njegov zahtjev ili predlog Stalnog komiteta.
2. Bord savjetnika, svojom ekspertizom, daje doprinos prilikom pripremanja odluka Skupštini i njihovoj implementaciji od strane Generalnog direktora.
- A. Bord savjetnika se sastoji od najmanje šest, a najviše deset članova koje Skupština bira na period od četiri godine. Polovina članova se ponovo bira svake dvije godine. Kandidate predlažu potpisnice ili Bord savjetnika. Selekcija članova Borda savjetnika se vrši na osnovu njihove ekspertize u oblasti razvoja prava ili upravljanja međunarodnim organizacijama. Skupština sagledava reprezentativnost Borda. Članovi Borda služe u ličnom kapacitetu, a ne kao predstavnici vlada ili organizacija. Jedan član Borda ili savjetnik mora biti državljanin države u kojoj organizacija ima svoje sjedište.
 - B. Sastanke Borda savjetnika sazivaju njegovi članovi. Sastaju se najmanje jednom godišnje prije sjednice Skupštine. Vanredni sastanci se organizuju na zahtjev stalnog komiteta ili većine članova Borda.

Generalni direktor prisustvuje sastancima Borda savjetnika. Može se obraćati Bordu ali nema pravo glasa. Predstavnici potpisnica se pozivaju da prisustvuju Bordu savjetnika u svojstvu posmatrača. Oni nemaju pravo obraćanja niti pravo glasa.

U slučaju neodlučnog rezultata glasanja odlučuje glas predsjedavajućeg Borda savjetnika.

C. Bord savjetnika:

- a) usvaja savjetodavna mišljenja za Skupštinu o sljedećim pitanjima: (1) akcioni plan i budžet za narednu godinu (2) izvještaj o aktivnostima za proteklu godinu i računi za završeni računski period, (3) regulativa koja se odnosi na upravljanje Organizacijom, posebno personalna regulativa;
- b) svojom ekspertizom i savjetodavnim mišljenjima doprinosi ispunjenju ciljeva Organizacije od strane Generalnog direktora, a u skladu sa odlukama Skupštine;
- c) vrši monitoring implementacije akcionog plana, prati implementaciju budžeta i ocjenjuje kvalitet aktivnosti Organizacije;
- d) savjetuje o pitanjima koja mu iznosi Generalni direktor Organizacije ili Stalni komitet, te onim pitanjima koje član Borda zahtijeva da se stave na dnevni red;
- e) usvaja proceduralna pravila Borda savjetnika.

D. Bord savjetnika:

- a) bira predsjednika i potpredsjednika nakon svakog djelimičnog obnavljanja ili ako je mjesto upražnjeno;
- b) predlaže kandidate Skupštini za svako upražnjeno mjesto u Bordu savjetnika;
- c) prima prijave za mjesto generalnog direktora Organizacije, vrši intervju kandidata na odgovarajući način, a sve prijave zajedno sa pojedinačnim mišljenima dostavlja Skupštini.

3. Stalni komitet obezbjeđuje vezu između Skupštine, Borda savjetnika i Generalnog direktora. Stalni komitet čine: predsjednik Skupštine koji predsjedava Stalnim Komitetom, dvojica potpredsjednika Skupštine, po jedan predstavnik svake od potpisnica koje bira Skupština naizmjeničnih godina na period od dvije godine, te predsjednik i potpredsjednik Borda savjetnika. Sastanke saziva predsjednik Komiteta najmanje tri puta godišnje u jednakim vremenskim intervalima ili na zahtjev člana Stalnog komiteta ili Generalnog direktora. Stalni komitet sasluša Generalnog direktora koji izvještava o njegovom upravljanju i dostavlja dokumenta i objašnjenja na njegov eventualni zahtjev. Stalni komitet je zadužen za monitoring odgovarajuće implementacije budžeta i o tome obavještava Skupštinu. On preduzima odgovarajuće prelazne mjere u slučaju kada je upražnjeno mjesto Generalnog direktora. Predsjednik Skupštine ima odlučujući glas u slučaju neodlučnog rasporeda glasova. Stalni komitet izvještava potpisnice o zaključcima sa svakog sastanka.

4. Generalni direktor upravlja Organizacijom.

- A. Generalnog direktora bira Skupština, uz konsultacije sa Bordom savjetnika, na period od četiri godine, uz mogućnost reizbora.
- B. Generalni direktor:
 - a) priprema akcioni plan i budžet za narednu godinu; Bord savjetnika i Skupštinu izvještava o aktivnostima za proteklu godinu, te izvještava o završnom računu za posljedni računski period.
 - b) osigurava implementaciju odluka Skupštine;
 - c) imenuje menadžere i osoblje Sekretarijata u skladu sa propisima Organizacije u vezi sa zaposlenima;
 - d) zastupa Organizaciju u sudskim postupcima.
- C. Generalni direktor za njegov/njen rad odgovara Skupštini i Stalnom komitetu, a sa Bordom savjetnika se konsultuje u skladu sa odredbama ovog člana.

Kooperativni odnosi

Član VII

Organizacija može uspostavljati kooperativne odnose sa drugim institucijama i programima, te može primati osoblje privremeno ili po osnovu premještaja.

Prava, privilegije i imunitet

Član VIII

Organizacija i njeno osoblje u zemlji gdje se nalazi njeno sjedište uživaju prava, privilegije i imunitet kako je navedeno u ugovoru o sjedištu. Druge zemlje mogu davati srazmjerna prava, privilegije i imunitet u podršci aktivnosti Organizacije u tim zemljama.

Spoljni revizor

Član IX

Strana nezavisna revizorska kuća, koju izabere Bord savjetnika, vršiće punu finansijsku reviziju Organizacije na godišnjem nivou. Nalazi takve revizije će biti na raspolaganju Bordu i Skupštini.

Izmjene

Član X

Izmjene ovog sporazuma može vršiti Skupština tročtvrtinskom većinom glasova svih članova, po uslovom da obavještenje o takvoj izmjeni, zajedno sa punom verzijom teksta, bude poslato svim članovima Skupštine najmanje osam nedelja prije vremena određenog za glasanje o predloženoj izmjeni.

Raspuštanje

Član XI

1. Organizacija može biti raspuštena ako četvoropetinska većina svih članica Skupštine odluči da organizacija više nije potrebna ili da više neće moći efikasno funkcionisati.
2. U slučaju raspuštanja, imovina organizacije, koja preostane nakon plaćanja njenih zakonskih obaveza, raspoređiće se institucijama koje imaju ciljeve slične kao što ima organizacija, u skladu odlukom Skupštine , uz konsultacije sa Bordom.

Raskid

Član XII

Bilo koja od potpisnica ovog sporazuma može uz pisano obavještenje raskinuti pristup Sporazumu, te povući svoje članstvo iz Skupštine. Takav raskid stupa na snagu tri mjeseca nakon što Depozitar primi obavještenje o raskidu.

Potpisivanje, ratifikacija, prihvatanje, odobrenje i pristupanje

Član XIII

- 1) Ovaj Sporazum je otvoren za potpisivanje državama i međuvladinim organizacijama. Njega takođe može potpisati, u ime svake države, nacionalna organizacija za javni razvoj koja je ovlaštena da djeluje u njeno ime. Sporazum ostaje otvoren za potpisivanje tokom dvije godine od 1. juna 1987. godine, osim ako Depozitar taj rok ne produži prije njegovog isteka. Za potpis Sporazuma bilo koje strane koja na to ima pravo po ovoj odredbi, biće potrebno odobrenje Skupštine prostom većinom.
- 2) Depozitar ovog Sporazuma je Vlada Italije.
- 3) Potpisivanje, ratifikaciju ili odobrenje ovog sporazuma vrše potpisnice u skladu sa njihovim zakonima, propisima i procedurama.

Stupanje na snagu

Član XIV

Ovaj sporazum stupa na snagu odmah nakon što Depozitar primi obavještenje tri državne potpisnice o ispunjenju formalnosti u skladu sa nacionalnim zakonodavstvima tih potpisnica u odnosu na Sporazum.

Tranzicija

Član XV

Nakon stupanja na snagu Sporazuma, Organizacija preduzima sve neophodne korake za sticanje prava, obaveza, koncesija, imovine i interesa njene organizacije prethodnice, Instituta za međunarodno razvojno pravo i NVO legalno uspostavljenih u Rotterdamu, Holandija.

U POTVRDU ČEGA, dolje potpisani i valjano ovlašćeni potpisuju ovaj sporazum u originalu na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu su obje verzije jednako autentične.

Sačinjeno u Rimu 5. februara 1988. godine, a izmijenjeno 30. juna 2002. godine, 30. novembra 2002. godine, 28. marta 2008. godine i 13. decembra 2012. godine.

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova
Generalni direktorat za multilateralne poslove

Br: 07/3-105/3

Podgorica, 01. jun 2017. godine

MINISTARSTVO PRAVDE

Kabinet ministra

Podgorica

**Predmet: Mišljenje na Informaciju o potrebi ućlanjenja Crne Gore u
Međunarodnu organizaciju za razvoj prava-IDLO**

Poštovani,

U vezi sa vašim dopisom br. 01-190-6330/17, od 16. maja 2017. godine, obavještavamo da smo, s aspekta nadležnosti Ministarstva vanjskih poslova, saglasni sa Informacijom o potrebi ućlanjenja Crne Gore u Međunarodnu organizaciju za razvoj prava - IDLO.

v.d. Generalnog direktora

Ivan Ivanišević

